

Sygn. akt VI Gz 95/17

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki (spr.)

Sędziowie: SO Anna Harmata

SO Beata Hass - Kloc

Protokolant: Barbara Ćwiok

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2017 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z o.o. z/s w M.

przeciwko S. M.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek zażalenia powoda na pkt II postanowienia Sądu Rejonowego w Dębicy Wydziału I Cywilnego z dnia 27 października 2016 r., sygn. akt

I C 842/16

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że : znieść wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego,
2. zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 255,00 zł (dwieście pięćdziesiąt pięć złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w pkt. II postanowienia z dnia 27.10.2016 r. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Uzasadniając orzeczenie podał, że powód Spółka (...) wystąpił z pozwem przeciwko pozwanemu S. M. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Jednocześnie złożył wniosek o zabezpieczenie roszczenia, poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dębicy, toczącego się z wniosku wierzyciela S. M. przeciwko dłużnikowi, a powodowi w niniejszej sprawie, pod sygn. akt (...)

Uprzednio, nakazem zapłaty z dnia 09.11.2015 r. Sąd Rejonowy w R. w sprawie o sygn. akt V GNc 4999/15 nakazał pozwanemu (Spółce (...)), aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacił powodowi (S. M.) kwotę 34.858,20 zł, z ustawowymi odsetkami albo wniósł od nakazu sprzeciw. Po wytoczeniu powództwa, ale jeszcze przed wydaniem nakazu zapłaty, w dniu 29.10.2015 roku pozwany w w/w sprawie wpłacił na rzecz powoda kwotę 7.694,62 zł., która

obejmowała część należności objętych nakazem. Świadczenie zostało spełnione na rachunek bankowy wierzyciela, który został wskazany przez S. M. w wezwaniu do zapłaty z dnia 1.10.2015r. W sprzeciwie od powyższego nakazu Spółka wniosła o oddalenie powództwa w części powyżej kwoty 7.694,62 zł., wobec uprzedniego potrącenia wzajemnych wierzytelności stron w kwocie 27.163,58 zł. oraz z uwagi na dokonanie na rzecz powoda wpłaty kwoty 7.694,62 zł.

W dniu 8.07.2016 r. S. M. uzyskał tytuł wykonawczy w postaci w/w nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w zakresie kwoty 7.694,62 zł, a następnie dysponując tym tytułem złożył wniosek do Komornika o wszczęcie egzekucji. Pismem z dnia 15.07.2016 r. Komornik zawiadomił o wszczęciu egzekucji przeciwko Spółce (...).

Sąd stwierdził, że w świetle powyższego do spełnienia świadczenia doszło w dniu 29.10.2015r. poprzez dokonanie przez Spółkę zapłaty na rzecz pozwanego kwoty 7.694,62 zł.

Postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy dokonał zabezpieczenia roszczenia poprzez zawieszenie w/w postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dębicy. Pozwany złożył w dniu 18.08.2016 roku zażalenie na powyższe postanowienie, które następnie cofnął.

Powód z kolei pismem z dnia 9.09.2016 r. powód cofnął pozew i wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych na podstawie art.101 k.p.c.

Powód podniósł, że w związku z wyegzekwowaniem przez Komornika kwoty zasądzonej tytułem wykonawczym, którego pozbawienia wykonalności dochodził, postępowanie opozycyjne stało się bezprzedmiotowe.

Uzasadniając żądanie zasądzenia kosztów postępowania podał, iż pozwany dał powody do wytoczenia przeciwko niemu powództwa, które stało się bezprzedmiotowe z przyczyn niezależnych od powoda. Wobec wyegzekwowania roszczenia niniejszy pozew stał się bezprzedmiotowy ze względu na fakt, że następcze pozbawienie nakazu zapłaty wykonalności po wyegzekwowaniu świadczenia, nie ma dla Spółki znaczenia. Jediną drogą do odzyskania nienależnego świadczenia jest wytoczenie kolejnego powództwa opartego na bezpodstawnym wzbogaceniu i towarzyszącym mu roszczeniu odszkodowawczym.

W odpowiedzi na powyższy wniosek, pozwany pismem z dnia 29.09.2016r. wniósł o zasądzenie kosztów postępowania od powoda na swoją rzecz.

Podał iż jego zdaniem powód nie uprawdopodobnił swojego roszczenia, bowiem w świetle art. 840 k.p.c. nie przysługuje mu roszczenie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Pozwany podniósł, że od początku nie było zasadne żądanie pozwu i brak było podstaw do wydania postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia. Zarzucił, iż w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie powód nie podniósł zarzutu spełnienia świadczenia i w tym zakresie nie zaskarżył wydanego nakazu zapłaty. Efektem powyższego było uprawomocnienie się wydanego orzeczenia. Przedmiotem sporu przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie jest kwota 34.858,20 zł. (nie kwestionowana przez powoda co do wysokości), a nie wyegzekwowana kwota 7.694,62 zł. Zarzucił iż powództwo było pozbawione podstaw faktycznych i prawnych.

Sąd Rejonowy wskazując na przesłanki uzasadniające umorzenie postępowania na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. wobec cofnięcia pozwu przez powoda orzekł jak w pkt I postanowienia.

Przechodząc do orzeczenia w zakresie kosztów postępowania stwierdził, że przepis art. 101 k.p.c. urzeczywistnia zasadę zawinienia, a jednocześnie stanowi odstępstwo od podstawowej zasady orzekania o kosztach procesu, jaką jest reguła odpowiedzialności za wynik sporu (art. 98 § 1 k.p.c.). Powołując poglądy wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego wywiódł, że pozwany nie daje powodu do wytoczenia powództwa, jeżeli jego stosunek wobec roszczenia powoda, oceniony zgodnie z doświadczeniem życiowym, usprawiedliwia wniosek, że powód uzyskałby zaspokojenie swojego roszczenia bez wytoczenia powództwa. Taka ocena sądu może być dokonana jednak wyłącznie wtedy, gdy pozwany mógł określić swoją postawę w stosunku do zgłaszanego roszczenia.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie zaszyły szczególne okoliczności, które uzasadniały odstąpienie zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu. Okoliczności te, to zaspokojenie dochodzonego roszczenia, spełnienie świadczenia przed skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Jednocześnie zauważyć należy, iż uzasadnione było zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, które stanowiły koszty zastępstwa procesowego na podstawie art. 101 k.p.c., gdyż pozwany nie dał powodu do wytoczenia powództwa, skoro strona powodowa została zaspokojona.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów postępowania tj.:

1. art. 101 k.p.c. przez jego zastosowanie i przyjęcie, że znajduje on zastosowanie w niniejszym stanie faktycznym, podczas gdy jego zastosowanie jest uzależnione od jednoczesnego wystąpienia dwóch przesłanek, które niezaistniały w niniejszej sprawie,
2. art. 102 k.p.c. przez jego nie zastosowanie i obciążenie skarżącego kosztami zastępstwa procesowego, podczas gdy zachodził szczególnie uzasadniony wypadek przejawiający się w bezprzedmiotowości postępowania powstałej niezależnie od woli powoda i po wytoczeniu powództwa. Przedmiotowy proces został wytoczony w wyniku niewłaściwego i niesumiennego działania pozwanego,
3. błąd w ustaleniach faktycznych przejawiający się w błędnym przyjęciu, że pozwany spełni świadczenie przed skierowaniem sprawy na drogę sądową, a strona powodowa została zaspokojona, podczas gdy roszczenie skarżącego nie zostało zaspokojone.

Wskazując na powyższe podstawy zaskarżenia powód domagał się zamiany zaskarżenia poprzez nieobciążanie go kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez pozwanego. Ponadto domagał się zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotowe zażalenie uznał je za zasadne.

Faktem jest, że powód (jednocześnie pozwany w sprawie o sygnaturze akt V Gnc 4999/15 toczącej się przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie) nie zaskarżył sprzeciwem wydanego przez ten Sąd nakazu zapłaty w zakresie kwoty 7.694,62 zł, co spowodowało jego uprawomocnienie się w tej części, niemniej jednak z uzasadnienia sprzeciwu wynika, że w/w kwota nie została nim objęta z uwagi na fakt, że została zapłacona przelewem na rachunek bankowy powoda w w/w sprawie jeszcze przed wydaniem nakazu zapłaty.

Pozwany w niniejszej sprawie nie kwestionował faktu doręczenia mu odpisu sprzeciwu, jak również faktu przekazania na jego rachunek w/w kwoty w dacie wskazanej przez powoda (art. 230 k.p.c.).

W świetle powyższego, już chociażby zasady starannego działania, jakie powinny cechować podmiot funkcjonujący w obrocie gospodarczym wymagały, aby pozwany przed skierowaniem wniosku do Komornika o wszczęcie egzekucji sprawdził, czy jego roszczenie w zakresie kwoty 7.694,62 zł zostało zaspokojone. W takim przypadku mógłby stwierdzić, że wniosek o wszczęcie egzekucji odnośnie tej kwoty nie jest zasadny. Tym bardziej, że od daty zapłaty w/w kwoty przez powoda do daty wniosku o wszczęcie egzekucji upłynęło kilka miesięcy.

Uwzględniwszy powyższe fakty, Sąd Okręgowy - odmiennie niż u czynił to Sąd I instancji – uznał, że to pozwany przyczynił się do wniesienia pozwu. Oświadczenie powoda o cofnięciu pozwu było jedynie konsekwencją wyegzekwowania należności przez komornika.

Dlatego też w sprawie uzasadnione jest zastosowanie art. 102 k.p.c.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i orzekł jak w pkt. 1. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono pkt. 2, stosownie do jego wyniku, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i 108§ 1 k.p.c.

Zarządzenia:

- (...)

(...)